

uresniči postava od leta 1859. Pravice, ki grejo narodom, so, hvala našemu Milostljivemu Cesarju in Gospodu v diplomu od 20. oktobra in deloma v ustavnem patentu od 26. februarja zapopadene.

Gledé na 1. in 2. predlog o postavih za uravnavo pravic za družbe, za varstvo osebné svobode in hišno pravico in za skrivnost pisem, se v vsem nanašam na to, kar sta unidan gospoda doktorja Smolka in Rieger rekla, in le to želim, da bi se nič ne primerilo, kar bi sklepe o kompetencii utegnilo spodkopati.

Kar se tiče 3. in 4. predloga o svobodi vede in nauka in o pravicah verskih, se moram upreti na deželne ustave in zlasti §. 18 njih postavo. One cerkvene in šolske zadeve izročujejo deloma deželnim zborom. Res je, da više načelo pravi, da se ima to zgoditi v mejah splošnih postav; al, gospôda moja, če že v tem ožjem državnem zboru določimo sploh šolsko postavo, kaj nek ostane še potem deželnim zborom? Nič družega kakor edino le postavo izpeljati in doveršiti! Zato pa so druge oblasti; mislim, da ljudske, gimnazijske in realne šole se bojo izročile oskerbstvu deželnih zborov.

Po vsem tem ne morem brezpogojno poterditi 3. predloga in sicer toliko manj, ker ni meja določena, kje da se začinja zaemek véde; še manj pa se morem vstopiti na stran odbora, kateri se razgláša za vesoljni odbor, ki ima sprejemati vse nasvete in predloge, ki obsegajo vedo in nauk. V tem nauku, se mi zdí, je vse šolstvo zapopadeno; zato mi je že dosti lože se vstopiti na stran dr. Mühlfeldovega predloga.

Kar se tiče stanja in pravic verskih, se moram, čeravno me skozi in skozi navdajajo svobodne in priljudne misli, vendar spomniti dežele, kateri sem jez zastopnik; moja dežela vživa o verskih zadevah nekatere privilegije, in ni mi znano, kaj bo tam deželni zbor sklenil, v kterega oblast saj deloma spadajo te zadeve.

Hvaležen sem, gospôda moja, da ste mi dovolili, dognati svoj govor; zakaj kolikrat se govor še le na koncu okrene v zedinjenje, v sprijaznjenje in spravo. (Pravo! na desni). Vidite, da le po omiki naroda hrepeni moje serce; serčno in z nevoljo odbijam vsako pretvezo razdruživnih misel ali da pošteni obraz pokriva kovarstvo skrivnih namerov. (Pravo! na desni). Omika ljudstva je naše geslo, omika ljudstva pa potrebuje svobode; v svobodi se kaže narodnost; brez svobode ni narodnosti, brez narodnosti pa tudi narodom ni svobode. S svobodo je kakor s svetlobo, ki se skoz robotnik (prizmo) lomi; svoboda v Avstrii zdramlja v temničnici (kameri obskuri) medleče narode k življenji, k delavnosti. (Pravo! na desni.) Ohranimo to božjo luč svobode, v kateri lahko vsi živimo, da vsi skupaj ne poginemo v noči in temi. Ohranimo to božjo luč, ker bode mavrico svobode razpela čez nas vse! (Pravo! na desni).

Dopisi.

Na Dunaji 30. junija. + — Kar se je godilo 27. dan t. m. v državnem zboru, je serce vsakega, komur je le količkaj mar za pravice našega naroda, napolnilo z bridko žalostjo. Gosp. poslanec Deschman se je ta dan „možko potegoval“ kakor „Ostd. P.“ pravi, za nekaj, — za kaj, bodo naši častiti braveci vidili iz njegovega govora, ako jim ga bojo „Novice“ prinesle. Možje na levi strani so mu v zboru roke stiskali in terdo nemškim časnikom, kakor so „Presse“, „Ostdeutsche Post“ itd. se je tako dopadel, da ga niso mogli prehvaliti; „Prešše“ mu je z nekim ponosom nadela celó počastni priimek „der deutsche Krainer“. Nam pa, ki o narodnih zadevah nikdar nismo hodili tiste poti, ki pelje v Frankobrod, naj gosp. Deschman ne zameri, da se z njim ne skladamo, kar je terdil. Rekel je, da čeravno je južni Slovan in se je živo udeležil našega dušnega napredovanja, ne vé, da bi bila česka literatura z vidnim

uspehom delovala na slovensko. Mi smo čisto družega mnenja in moramo to Čehom na hvalo očitno izreči. Kteremu Slovencu je neznana tesna zveza Kopitarjeva z Dobrovskim, Prešernova z Čelakovskim; kdo ne vé, da je Metelko svojo slovnico, ki je temelj našega današnjega književnega jezika, sestavil po Dobrovškem. Kdo je obudil Kopitarja in Miklošiča, če ne „summus Dobrovius“? Kdo ne pozná nesmertnih del Kolarjevih, Šafaříkovih, ki so o Slovencih lepše pisali, ko mi sami? Ali je naš pravopis sedanji, ki ga imamo od Čehov, nič? Ali leksikografi naši niso z velikim pridom rabili česke slovnike? Kaj to ni bilo delovanje z najlepšim uspehom? Pa dalo bi se še več povedati. Potlej je rekel gosp. Deschman, da pri nas v najborneji kmečki kočii povedati znajo, kake važne pomembe je „nemška kultura“ tako za naš telesni ko dušni napredek. Naj nam ne zameri gosp. Deschman, da mi, ki tudi zemljo dobro poznamo, nismo tega nikodar opazili; tem več menimo, da kar naš kmet pravega vé, to vé le iz domačih slovenskih knjig in časopisov; pa da on žalibog! še zmirom premalo vé, se pač res lahko prepriča vsaki, ki hoče. Krivo je ravno to, da premalo slovenskih knjig imamo. Zagotovil je gosp. Deschman Nemce, da bi se čversto uperl vsakemu, kdor bi hotel pri nas nemški jezik in nemško kulturo pregnati. Kdo, za božjo voljo! jo pa preganja, nemško kulturo? Kteri pametni Slovenec pa pravi, da se odslej ne bomo več nemškega jezika učili? Kakor da je gosp. Deschman gg. Heiman-a in Issleib-a prašal, kaj Slovenci mislimo, ne pa nas samih, ki vendar v enomer trobimo, da nikdar ne mislimo obgraditi se s kinežkim zidom proti vsaki tuji literaturi; da le želimo naučiti se najpred dobro svojega jezika, in potlej še le, na terdni podlagi materinskega, učiti se družih tudi tujih jezikov, zlasti nemškega, ker smo skusili, da učenje v tujem jeziku trud le pol izplačuje. Da je to čista resnica, dokaz je to, da so po dosedanji učni metodi od naše tako rečene „gebildete Welt“ ostajale $\frac{3}{4}$ le ubogi polovičarji, ki niso znali ne nemškega ne slovenskega jezika, ampak le vsakega pol. Kdor ne verjame, se že na ljubljanskih ulicah tega vsaki dan lahko prepriča. Rekel je sicer gosp. Deschman, da je tudi on zato, da se morajo narodu vse pravice podeliti; toraj se ima — v „ljudske šole“ slovenski jezik upeljati. Et tu mi fili! — tedaj samo v ljudske šole?! Kaj tudi, vi gosp. Deschman mislite, da se bomo Slovenci plavati naučili brez vode, na škopi? Tako škopi še Bahovei niso bili. Še oni so dopuščali, da se je kaki predmet v slovanskem jeziku čul tudi na višjih šolah. Kazenski red tudi zapoveduje, da se ima priča, ki nemškega jezika ne ume, v materinjem zaslišati. Ne davno nam je celó minister Pratobevera — terd Nemeč — obljubil, da bodo nemške stranke iz pisarnic odloke v svojem maternem jeziku dobivale. Vi pa, gosp. Deschman mislite, da bi bilo popolnoma dovolj, „ako se nam upelje slovenščina le — v ljudske šole! V nje je, mislimo, vpeljana je že zdaj, tedaj smo, po vašem mnenji, Slovenci že zdaj v popolnem poseda vsega, kar si koli želimo, na verhuncu vse svoje narodne sreče! Ako tako mislite, potlej umemo, zakaj ste tako razhudili se na rodoljubnega gosp. poslanca Černeta, ki je čisto resnico govoril, ko je rekel, da smo Slovenci v primeri z Nemci in Lahi že zmirom paria v svoji zemlji, kar je na drobno razloženo tudi v peticii, ki ste ji tudi Vi podpisali in jo z gosp. dr. Tomanom ministru nesli; v državnem zboru ste pa to reč celó po nelogičnem drugam obernili. Iskreni prijatelj slovenskega naroda gosp. Černe ni žalil svojih bratov, češ, da so slabe duševne zmožnosti; ampak rekel je le, da po nemilih nezdodah, kateri niso sami krivi, so morali zaostati. Sedaj ko bi imeli enakih pravic deležni biti kakor drugi narodi — v ptujstvo zamaknjeni naši poslanci sami „legen die Axt an den Stamm der Bildung — an die Muttersprache. Žalostna nam majka!

V Mariboru 29. junija. — (*Lep izgled plamteče do domovine ljubavi. Naša radost in naša žalost.*) Rajnki dr. Šubic v predgovoru svojega izverstnega prevoda Vergiljevega „poljodelstva“ takole piše: „Položim pa toti kniževni plod, venec iz lepega ograda latinskih Modric, na sveti oltar preljubljene majke Slovenije. Krajnska zemlja, mila domovina, ktera si mene rodila in gojila, lej! nisem tebe pozabil, ne nehal ljubiti tebe, akoravno mnogo let oddaljen tvojemu naličju, bivajoč v ptujih gradovih, potovajoč po ptujih krajinah. Tebe sem spominjal se na bregovju dereče Donave, tebe na obalih jadranskega morja, tebe na Štorskem, deželi zelenih gorá, kjer bivam mnogo let in kjer počivalo bode tudi truplo moje. Kdo bi tudi pozabiti mogel matere svoje? Saj si lepa in mila, da lih majhna domovina moja ter okinčana nebrojnimi naravnimi in umetnimi čudeži nad in pod zemljo; saj imaš verle sinove in hčerke zale; saj obiluješ mnogoterega blaga in proizvodov pridnih in umetnih rok! Da bi cvetela in napredovala v eno mér, preljuba mi očetnjava moja! Da bi te slavili tvoji sinovi ter oblagodarili darovi junaštva in omikanega duhá, da bi ponosila se tudi med sestrami slavjanskimi! Meni živčemu ni bilo prostorčeka privoljenega na tvojih livadah; rad bi bil vsaj zadnji senj spaval v tvojem naročju v osenčju lipe domače. Toda tudi tega mi je odrekla nemila osoda ter mi v ptuji deželi odločila poslednje pokojišče. S Bogom tedaj, mila domovina! S Bogom na vekomaj!“ — Oj, da bi se pri teh besedah segrevala naša nadežna mladež, ter sramoval gnjusne mrzote vsak odpadnik domovine! Kdor domovino ljubi in jo nosi v sercu, se za njo bori, jo zagovarja; kdor pa celó njenim braniteljem zopergovarja, je ne ljubi. Mi štirski Slovenci nimamo žalibože! v uni važni zbornini na Dunaju niti krajnske dike Tomana, niti goriske dike Černeta. Nemškutarji nas tlačijo. Al Vi bratje krajnski imate poleg Tomana tudi Dežmana, poleg slovenskega branitelja, tudi slovenskega tlačitelja. Kdor tamo v potrebnih rečeh ni z nami, je proti nam. 27. dan t. m. so se g. Dežmanu dosedanje za Slovence zasluge hipoma razsule; zavzeli smo se vsi tukaj ko smo čitali njegov govor. Bog pomoz!

Od Drave 22. rožnika. C-v. — Odgovor gospoda ministra na interpelacijo gospoda dr. Toman-a nas je popolnoma poterl. Sedaj vidimo, kako se Slovanom ravnopravnost tolikrat obetana odmerja. Vse naše lepe nade so splavale po vodi in zopet stojimo zapuščeni na razpotju narodnega razvitka in duševnega mertvila. Sedaj, ko bi se imelo obljubljeni spolniti, se nam prigovarja, da še nismo zreli se udeleževati sadú novega ustava. Dajmo, dokazimo statistično visokemu ministerstvu, da imamo dovolj učiteljev, ki bodo z boljšim uspehom podučevali našo mladež v domačem jeziku, kakor pa ptujci, ki se ne sramujejo očitno zasmehovati narod naš in jezik naš. Čeravno danes še nimamo vseh potrebnih bukev pri rokah, nismo mi krivi tega; pa saj jih tudi Hervati nimajo, in vendar se učijo po njihovih gimnazijah vsi predmeti brez iznimke v domačem jeziku. Naj se le odkažejo, kateri na uki se bodo učili v domačem jeziku in določijo načela šolskih knjig, bogme! v enem letu bojo vse gotove. Skerb za to naj se prepusti našim domoljubom, pa ne našim protivnikom. Kaj nek smo zakrivili, da nas visoka vlada o narodnih zadevah vedno tako nemilostljivo mačehuje? — Vse naše prošnje, vsi naši izdihleji nam ne pomagajo trohice; — še nekatere pošte se branijo prejemati in izročevati pisma s slovenskim napisom. Če pišem v enem tednu 5 pisem na Štajarsko ali Kranjsko s slovenskim napisom, je skor gotovo, da bota komaj dva dospela na opredeljeno mesto. Treba je jih rekomandirati ali pa brez marke poslati. Naše domorodce še čaka dosti britkosti, ktero bodo morali preboleti, preden bodo dosegli svoj namen. Al naj nas tolažijo besede Horacijeve, ki pravi: „Nil sine magno vita labore dedit mortalibus.“

Iz slov. Štajerja 24. rožnika. A. St. — Neizrečeno

so mi dopadle čisto resnične verstice častitega gosp. F. Š., ki jih je v 25. listu pisal. Tudi nam rokodelcom se je ravno laka zgodila v Radgoni; nek nekdanji žnidar, kteremu je vino čez vse, je nedavnej podpise zoper prošnjo Slovincov od slepih in glubih s zdravimi očmi in ušesi naberal. Zapeljani revčki so se mu vsedli na limance.

Iz Višnjegore na Dol. 26. rožnika. F. L. — V tukajšni fari v vasi „na Pristavi“ se je 22. dan t. m. v hiši štev. 3 nenavadna reč zgodila, namreč da je Mica Košak-ova, poštena zakonska žena, povila trojčke (Franceta, Petra in Alojzija), ki so dozdej prav terdni in zdravi. Vendar te novice ne naznanjamo samo iz tega namena, ker je nenavadna, marveč zato, ker so stariši imenovanih trojčkov siromaki, ki imajo razun trojčkov še za druge 3 hčerke in 3 fante skerbeti. Bližnji in daljni sosedje so tej ubožni družini za trojčke že marsikaj darovali v dnarji in perilu; al to je še premalo zdalo. Pametni možje pravijo, da bi silno treba bilo, da bi saj enega izmed trojčkov dali kaki dobri ženi v rejo, in zatoraj bi se potrebovalo obilniših darov, da bi se naprošena rednica plačati mogla. Ker pa sami domači farmani tega ne premorejo, zato se obrnemo z milo prošnjo do bolj premožnih bravcov „Novic“, posebno do tistih, ki so iz višenske fare rojeni, kakor tudi na vse blage in dobrotljive ljubljanske gospé in premožniše gospodine: na Vaše usmiljene serca poteramo danes in lepo prosimo, da bi kaj v dnarjih ali perilu darovali in te darove vredništvu „Novic“ izročiti hotli. Vredništvo*) pa prosimo, sprijete darove poslati gospodu fajmoštru Viškemu, ki jih bodo po previdnosti v prid matere in trojčkov obrnili.

Iz Kranja 1. julija. Danes ponoči je spet nek hudobnež med pristavami v nekem plevniku podtaknil oginj. Goreti je že začelo; pa, hvala Bogu, da so oginj berž zaterli.

Iz Ljubljane. J. J-č. (*Kratkočasnica pa resnična prigodba*). Ni dolgo, kar sta v naši zvezdi stara gospoda kaj goreče kramljala o Slovenii in o avstrijskih Slovanih. Eden je sedel, drugi pa stal: govorila sta nemški. Sedeči: „Čemu je novi župan, ker še tega ne poskerbí, da bi saj ta drevored od kazine do gledišča prost bil fantalinov, da bi mogle gospé sedeti; družega nam ni naredil, kot kmete je v mesto pripravil.“ Stoječi je povzel besedo rekši, da so se na interpelacijo dr. Toman-a Hervati (!), Čehi in Poljaki podpisali. Ko sta potem še o vpeljavi slovenskega jezika v šolo otrobe vezala, je na zadnje rekel sedeči: „Če niso z nemškim jezikom zadovoljni, naj se pa kinežkega učé; ker slovenski jezik je tako zmešan z besedami tujih jezikov, da ga med stoterimi ljudmi komaj eden razume. Tudi se nobeden ne more v drugem jeziku izobraziti, kot ravno v nemškem in noben jezik nima take literature.“ Stoječi je dalje pričal, da avstrijski Slovani po 37 načinih pišejo, kar mu je sedeči poterdil pristavši: „govoré pa v brezštevilnih narečjih.“ Stoječi: „Ich bin ein geborner Slaf“; moj materni jezik je česki; dobro razumem Čeha, Rusa, — toda Poljaka, Slovenca in Hervata ne; kranjskega kmeta pa skozi in skozi razumem.“ Tako sta možiceljna besedovala in na obrazu se jima je bralo, kako modra se čislata. Kritike nam ni treba pisati o njih, ker vsaka beseda kaže, da je zajec pri bobnu veliko večji mojster, kakor sta ta dva gospoda, ki sta tukaj vzela Slovence in Slovane v grozen pretres, čeravno je eden med njima se imenoval „Slaf“. Omenil sem te prigodbe le, ker lejte! take baže so tisti ljudje, ki jih znani „nekdo“ kot svoje brambovce imenuje — „die ganze gebildete Welt“.

Iz Ljubljane. Naš magistrat je začel cesto, ktera zdaj derži do Černe vasi na močirji (mahu), dalje izpeljavati, tako, da bo vezala vasi Podpeč, Presar in druge okoli ležeče vasi z Ljubljano naravnost čez močirje, in bo cesta, ktera se je do zdaj vlekla čez Brešt, Tomišel in Ig, več ko za pol pota prikrajšana. Ker se cesta le tako

*) Iz serca radi, da bi se le kaj prida nabralo!

more napraviti, da se ob krajih vežejo grabni, nasleduje temu početju tudi druga velika dobrota, da se bo spet blizo 1000 oralov močirne zemlje osušilo, in upati smemo, da bo prihodnje leto tukaj že lepa reč rastla, kodar zdaj še komaj koza more hoditi, ker je vse zatonjeno. Slišali smo tudi, da bo kantonska gosposka okolice ljubljanske pri Margatu čez Ljubljanico most napravila, in da bo od ondot cesto dalej do Goric in celó do Verhnike potegnila. — Kdor koli je kedaj po ovinkih tu od kraja do kraja potoval, bo spoznal korist teh naprav; še bolj hvaležni bojo pa sl. magistratu in kantonski gosposki za vse to dotični srenjčani sami. — Naj povemo še memogredé, da prošnja tiste mestne drenažene senožeti, o kateri so „Novice“ vsako leto govorile, je bila letos za 549 gold. po očitni dražbi v najem dana; dokler ni bila po drenaži zboljšana, se je košnja komaj za 80 gold. spečala. Res škoda, da so pri nas drenažene senožeti še bele vrane.

Iz Ljubljane. Kaj mislite v Ljubljani o gosp. Dežmanovem govoru, ki smo ga brali iz deržavnega zbora? — je bilo te dni večkratno vprašanje. Da resnično odgovorimo na to vprašanje, moramo reči, da tistim, ki ne priznavajo djanske ravnopravnosti slovenskega naroda, je bil najslajši med; tisti pa, kateri celó pohlevno želijo tudi našemu národu kosček tistih pravic, ki jih imajo vživati vsi narodi, so se žalostni spominjali Vodnikove pravlice „nemški in krajnski konj“. To je tisti velik razloček o presojevanji g. Dežmanovega in g. dr. Tomanovega in g. Černetovega govora, ki je tudi v zahvalnicah se pokazal, ki so jo nek „nemški“ Teržičani, ki najraje pojó „was ist des Deutschen Vaterland“, poslali g. Dežmanu, — mnogoveljavni ljubljanski mestjani, kupci in drugi pa, katerim Vodnikove najbolj v serce segajo, pa g. dr. Tomanu in Černetu, ktera brez sovražtva do nemškega ali laškega jezika le serčno tudi pravico terjata našemu domačemu jeziku. Lahko sodi vsak sam, čigavo je pravo! — Neki kmet iz Nadgorce je unidan tukajšni e. k. mestni prezročeni okrajni sodnii podal tožbo zavolj nekega motenja v posesti vodnjaka v slovenskem jeziku; sodnija mu je rešila vlogo v nemškem kmetu nerazumljivem jeziku, ne zato, da bi gosp. uradniki slovenski pisati ne znali; tudi ne zato, da bi jih volja ne bila na slovenske vloge slovensko odgovarjati, ampak le zato, ker to višji sodniški ukaz prepoveduje. Cesarski diplom od 20. oktobra, kje si? Ravnopravnost narodov, kje si še?

Iz Ljubljane. (Nove slovenske bukve). Prejeli smo iz Dunaja 22 pól debelo knjigo, ki je po ukazu bivšega e. k. ministerstva za bogočastje in šolstvo ravnokar v ondotni zalogi šolskih bukev na svetlo prišlo v slovenskem jeziku pod naslovom: „Kratek popis cesarstva avstrijskega sploh in njegovih dežel posebej. Za niže gimnazije in niže realne šole. Sostavil Ludovik vitez Henfler. Poslovenil M. Cigale“. Cena ji je 85 nov. krajc. Govorili bomo o tej knjigi drugo pot obširniše; danes le to rečemo, da se na gladki in priležni besedi vidi, da je mojster Cigale tudi to delo s posebno marljivostjo izdeloval. Ker ima napis: „za nižje gimnazije in realne šole“, moramo pričakovati, da bo ta knjiga prihodnje še v vse nižje gimnazije in realke na Slovenskem vpeljana; sicer ne vemo, kaj bi imel pomeniti ta napis. — Sila velika repata zvezda, ki se je že vidila v nedeljo ponoči, ko se je nebo nekoliko razjasnilo, se je prikazala v pondeljku zvečer okoli pol desetih v res sijajni krasoti.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. V deržavnem zboru so bili pretekli teden pomenki o narodnih zadevah prav živi; rodoljubni Slo-

vani so serčno odkrivali rane svojih narodov; nasprotniki njih pa so pokladali mazilo nemške „kulture“ čez nje. Ne vemo, ali se bojo s tem zacelile. Nam je le eno in gotovo celilo znano, in to je pravična ravnopravnost, ki daje „vsakemu svoje“, in nobene pravde potem več ne bo treba.

— Presvitla cesarica se je 25. dan p. m. srečno pripeljala v Karf. Ker se ni zastran zdravja njenega nič ravno hudega bati, bo prof. doktor Škoda, ki jo je spremil, se kmali spet na Dunaj vernil.

Češko. Iz Prage 29. junija. Pogreb našega pre-slavnega Šafařika včeraj zvečer je bil neizrečeno slovesen. Ne le, da skor celo mesto je bilo na nogah, tudi iz kmetov je prišlo veliko ljudi, mu skazati zadnjo čast. Na obeh straneh vozá, ki je bil okinčan z znamenji dohtarske časti, z lovrovimi in cvetličnimi vencami in slovanskimi banderij, je šlo 24 mladenčev raznih slovanskih rodov v narodni obleki in z bakljami. Čope mertvaškega perta pa so nesli gospodje Palacky, Rieger, Brauner, Erben, Wencig, Tomek, Wocel in Toman (ki se je k pogrebu v Prago podal). Za vozom sta dva vradnika vseučiliščina nesla na črni žametni blazini cesarske in kraljeve rede rajnega in najslavnišo knjigo „Starožitnosti slovanske“. V prvi versti pogrebcev je šel deželni poglavar in njemu na strani rektor vseučilišča in mestni župan; neštevilna je bila množica ljudi, ki je spremila slovanskega pervaka.

— Kakor dr. Smolka je tudi dr. Toman-a mesto Elbe Kostelice poslavo s častjó mestjansko.

Hervaško. Iz Zagreba 28. junija. Pomenki zastran združenja Hervaškega z Ogorskim še zmirom terpijo.

Ogersko. Iz Pešta 1. julija. Predsednika gornje in doljne zbornice, ki sta nesla 25. dan p. m. adresu na Dunaj, sta se začasno vernila v Pešt, ker ju cesar še niso sprejeli. Veliko ministerskih zborov vpricho Njih Veličanstva je že bilo; al še nič se ne vé: kako in kaj; to pa je gotovo, da to: ali bojo cesar pismo Ogrov sprejeti hotli ali ne, je zdaj najimenitniša reč in važniše kot vse drugo. Ni tedaj čuda, da je pozornost cele Evrope sedaj obrnjena na cesarjev sklep.

Laško. Iz Turina. Deržavni zbor je radosten sprejel Napoleonovo pismo, katero spoznava Viktora Emanuela za kralja italijanskega. — Sveti oče papež res nevarno bolehalo.

Turško. Turški sultan Abdul-Medžid je 20. dan t. m. umerl. Čeravno je zapustil sina 21 let starega, je vendar naslednik brat njegov Abdul-Aziz, rojen leta 1830, kakor pravijo, človek stare turške korenine. Nastopil je carstvo v sila važni dōbi; kako se bo védel bo kazala prihodnost.

 Današnjemu listu je priložena 16. pōla „Povestnice“.

Listnica vredništva. Gosp. J. G. v H: Poslano smo izročili založništvu. Gospodarske knjige Vam bomo naznanili drugi pot. — Gosp. V. S. v Š: Spis Vaš zoper „Laib.“ smo odložili za zdaj, ker smo ji, kakor ste brali, sami odgovorili v 26. listu „Novic“; morebiti ga bomo upotrebovali drugikrat. Vredništvu „Laib.“ na njegov odgovor v 146. listu ni nič odgovoriti, ker ne tají svojega „Standpunkta“, in ker to, kar od nas zavoljo „Bl. a. Kr.“ hoče zvediti, samo najbolj vé, zakaj da še za plačilo spisov ne dobí. Če „Laib.“ misli, da jo „Novice“ zavidajo za njene inserate, kaže, da njeni prijateljski prestavljavci so lokavi in ji ne povejo vsega, kar v „Novicah“ stoji, sicer bi vedila, da one hočejo ostati to, kar so odnekdaj bile, in da politični list, ki ga peticija slovenska zahteva, spada v vso drugo versto.

Kursi na Dunaji 2. julija.

5% metaliki 68 fl. 25 kr.   Ažijo srebra 37 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 79 fl. 95 kr.   Cekini 6 fl. 57 kr.